

[Kai Moltke.]

lejligheder ikke var noget urimeligt krav. Og den økonomiske forskel for staten mellem de 6½ og de 7 pct. kan vel ikke være så vægtig, når man ser, hvad man bruger på andre felter, at det helt skulle blokere en udvikling til det bedre. Ud fra disse præmisser kan jeg selvfølgelig kun støtte det foreliggende ændringsforslag om, at det sociale byggeris kvota på 12.000 lejligheder forhøjes til 18.000.

Mere betænkelig er jeg, når vi kommer til det punkt af saneringen, som gælder de nye organer, der skal gennemføre saneringen. Jeg begyndte med at sige, at vi desværre manglede konkrete planer, og jeg gav allerede ved første behandling udtryk for visse forbehold. Hvor og i hvilke dele af byen er det, man trænger mest til sanering? Det er den indre by, det er Christianshavn, det er det indre Nørrebro, og det er indre Vesterbro. Hvis jeg ikke husker helt forkert — boligministeren kan rette mig — diskuterede vi i sin tid i boligudvalget, at mange gange var det faktisk sådan, at på grund af den høje grundværdi udgjorde ejendomsskatteudgifterne ikke mindre end 80 pct. af den samlede husleje. Ja men hvad betyder det? Det betyder, at det er særligt dyre grunde, som vi har her omkring byens centrum og i byens centrum. Det er meget godt at sige: nu laver vi en kombination af private og sociale saneringsselskaber, men selv om det er nok så dygtig en ny direktør, der er kommet i spidsen for det sociale saneringsselskab, vil jeg mene han havde været endnu dygtigere, hvis han havde erkendt, at socialt byggeri er til for at fremskaffe boliger til den lavest mulige pris og den lavest mulige leje, og det opnår man ikke ved at koncentrere sig om at opkøbe grunde og bygge dér, hvor grundværdien er højest, for derved spilder man kapital, som kunne anvendes på bedre måde, hvis man investerede i områder, som lå længere borte fra centrum.

Det er min første indvending. Det er en advarsel til de sociale selskaber, som jeg

ved måske ikke er særlig populær, for de har jo engageret sig temmelig tydeligt i det, men som jeg til gengæld tror er så meget mere i slægt med, hvad den sunde fornuft siger om, i hvilken retning det sociale byggeri skal dirigeres i den kommende tid.

Det næste punkt er, at det er meget godt at få saneringsselskaber, man siger de sociale selskaber, man siger private saneringsselskaber, men hvad er til syvende og sidst spørgsmålet sanering? Det er et socialt spørgsmål, det er et samfundsmæssigt spørgsmål. Og er det så ikke lidt for large at sige: ganske vist har lovgivningsmagt og vekslende regeringer ført os ud i dette uføre, som vi står med i saneringsejendommene, men i saneringsselskaberne skal man i modsætning til, hvad der er tilfældet i Gøteborg, ikke indskyde 1 øre kommunal kapital, bortset fra de garantisummer, de tilskud osv., som ikke gør kommunen til egentlig kapitalmedindehaver, til kontrollerende organ i saneringsselskaberne. Nu har vi jo set mange overraskende bevillinger, jeg tror ikke, det vil være urimeligt — hvis vi skal have effektive saneringsselskaber — at staten gennem Kongeriget Danmarks Hypotekbank også indskød kapital i saneringsselskaberne, hvis der virkelig skal sættes fart i arbejdet.

Der er altså to punkter: den fornuftige planlægning efter behov, hvor det er mest tiltrængt, er det ene. Det andet er kapitalindskud under sådanne former, at man undgår, at saneringen på den ene eller på den anden måde bliver et spekulationsobjekt. Det forekommer mig, at disse væsentlige emner ikke er blevet ordentligt undersøgt, at man ikke har draget konsekvenserne af deres eksistens, og at den lovgivning, man her foreslår, ganske vist medfører visse øjeblikkelige fremskridt i forhold til det, der er, men ikke er nogen løsning på de store sociale problemer, som ligger for i den kommende tid på saneringsområdet.

Jeg vil indrømme, at udvalget har gjort et nyttigt arbejde ved at foreslå en række